

Akademia Młodego Ekonomisty

Jak ocenić pozycję finansową firmy?

Paweł Łopatka

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

10 maja 2018 r.

Organizatorzy

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

PLAN WYSTĄPIENIA

1. Przyczyny dokonywania oceny/analizy sytuacji przedsiębiorstwa,
2. Rodzaje wskaźników finansowych,
3. Studium przypadku.

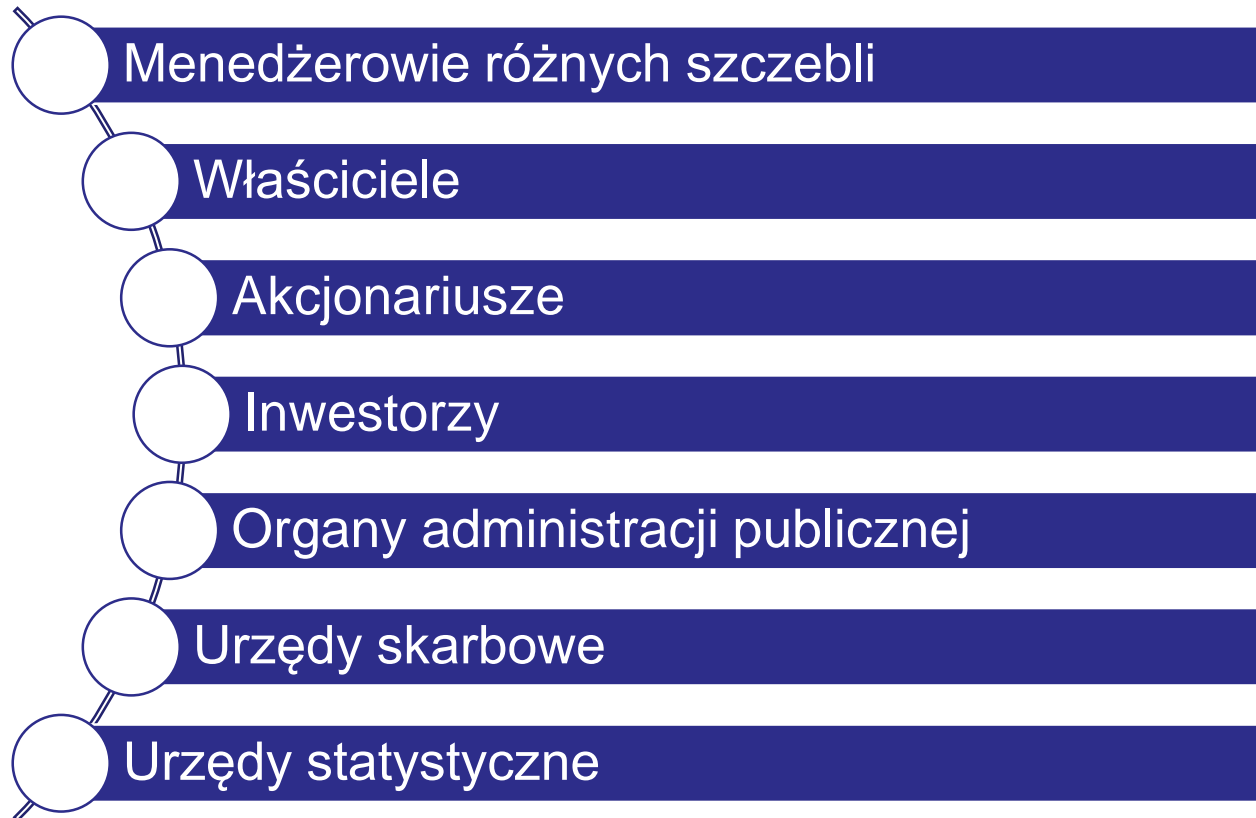
Analiza to „rozłożenie pewnego obiektu na elementy składowe - części, cechy, relacje” (wg Encyklopedii PWN).

Powody dokonywania analizy sytuacji przedsiębiorstwa są bardzo różne, tak jak i podmioty zainteresowane wynikami tego procesu.

Kto jest zainteresowany sytuacją przedsiębiorstwa ?

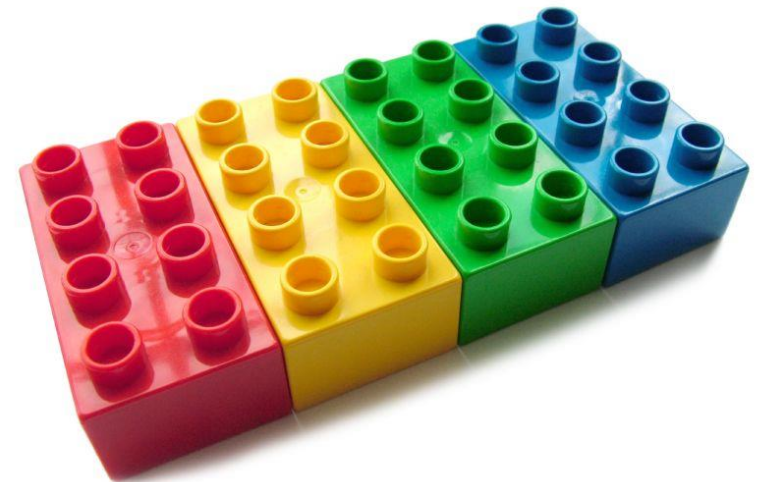
DLACZEGO OCENIA SIĘ KONDYCJĘ PRZEDSIĘBIORSTWA ?

INWESTYCJE

KREDYT

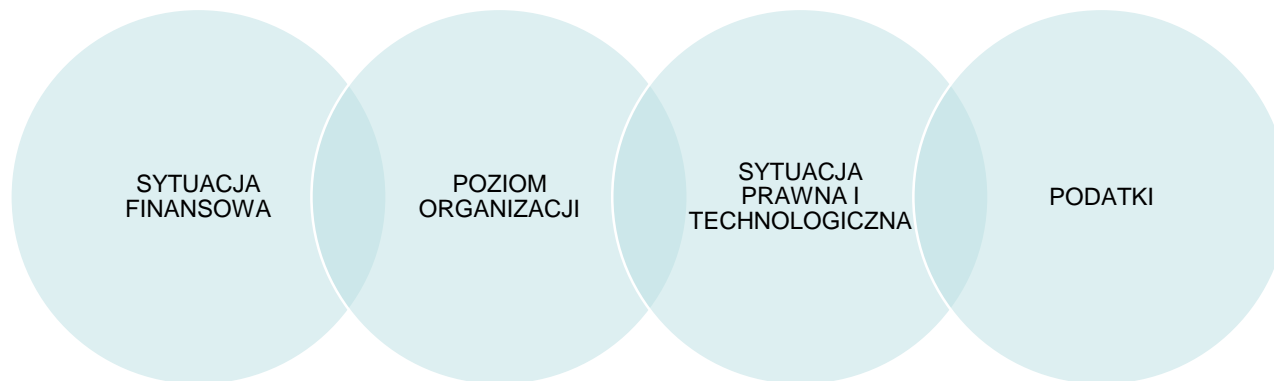
CHEĆ DALESZEGO ROZWOJU

INFORMACJA DLA INTERESARIUSZY

OBSZARY DOKONYWANIA KONDYCJI PRZEDSIĘBIORSTWA ?

NAJWIĘKSI PODATNICY W POLSCE W 2016 ROKU

Lp.	Nazwa	Zapłacony podatek (MLN PLN)
1.	PKO BP	1 120
2.	KGHM	753
3.	PGNiG	703
4.	BZ WBK	568
5.	PEKAO	550
6.	PKN ORLEN	537
7.	PZU	506

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.

ANALIZA FINANSOWA A ANALIZA EKONOMICZNA

Analiza finansowa, a ekonomiczna:

- Analiza ekonomiczna – całościowa ocena sytuacji gospodarczej przedsiębiorstwa
- Analiza finansowa – diagnoza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w oparciu o sprawozdania finansowe,

ŹRÓDŁA INFORMACJI DO ANALIZY FINANSOWEJ

- ✓ SPRAWOZDANIA FINANSOWE,
- ✓ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT,
- ✓ BILANS,
- ✓ RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH,
- ✓ INNE DOKUMENTY FINANSOWE PRZYGOTOWANE PRZEZ KSIĘGOWYCH.

BILANS

AKTYWA	
A.	Aktywa trwałe
I.	Wartości niematerialne i prawne
II.	Rzeczowe aktywa trwałe, w tym:
	– środki trwałe
	– środki trwałe w budowie
III.	Należności długoterminowe
IV.	Inwestycje długoterminowe, w tym:
	– nieruchomości
	– długoterminowe aktywa finansowe
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe
B.	Aktywa obrotowe
I.	Zapasy
II.	Należności krótkoterminowe, w tym:
	a) z tytułu dostaw i usług, w tym:
	– do 12 miesięcy
	– powyżej 12 miesięcy
III.	Inwestycje krótkoterminowe, w tym:
	a) krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:
	– środki pieniężne w kasie i na rachunkach
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe
C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy
D.	Udziały (akcje) własne
	Aktywa razem

PASywa	
A.	Kapitał (fundusz) własny
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy
II.	Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:
	– nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)
III.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:
	– z tytułu aktualizacji wartości godziwej
IV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe
V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych
VI.	Zysk (strata) netto
VII.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania
I.	Rezerwy na zobowiązania, w tym:
	– rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne
II.	Zobowiązania długoterminowe, w tym:
	– z tytułu kredytów i pożyczek
III.	Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:
	a) z tytułu kredytów i pożyczek
	b) z tytułu dostaw i usług, w tym:
	– do 12 miesięcy
	– powyżej 12 miesięcy
	c) fundusze specjalne
IV.	Rozliczenia międzyokresowe
	Pasywa razem

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:
B. Koszty działalności operacyjnej
I. Amortyzacja
II. Zużycie materiałów i energii
III. Usługi obce
IV. Podatki i opłaty w tym: - podatek akcyzowy
V. Wynagrodzenia
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
VII. Pozostałe koszty rodzajowe
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów
F. Zysk (strata) ze sprzedaży (C-D-E)
G. Pozostałe przychody operacyjne
H. Pozostałe koszty operacyjne
I. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (F+G-H)
J. Przychody finansowe
K. Koszty finansowe
L. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K)
M. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (J.I.-J.II)
N. Zysk (strata) brutto (L-+M)
O. Podatek dochodowy
P. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)
R. Zysk (strata) netto (N-O-P)

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Znak	Pozycja
	I. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej
+/-	1.1. Zysk lub strata netto
+	1.2. Amortyzacja
-	1.3. Wzrost wartości należności
+	1.4. Spadek wartości należności
-	1.5. Wzrost stanu zapasów
+	1.6. Spadek stanu zapasów
+	1.7. Wzrost wartości zobowiązań
-	1.8. Spadek wartości zobowiązań
	II. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej
-	2.1. Przyrost wartości składników majątku trwałego
+	2.2. Spadek wartości składników majątku trwałego
	III. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej
+	3.1. Zaciągnięcie kredytów i pożyczek
-	3.2. Spłata kredytów i pożyczek
+	3.3. Wzrost wartości kapitału akcyjnego lub udziałowego
-	3.4. Wypłata dywidend dla właścicieli
	I+II+III Zmiana stanu środków pieniężnych

ANALIZA WSKAŹNIKOWA

- ✓ polega na obliczeniu szeregu wskaźników wyrażających relacje zachodzące pomiędzy poszczególnymi wielkościami zaczerpniętymi z dokumentów sprawozdawczych takich jak bilans i rachunek wyników;
- ✓ za pomocą obliczonych wartości wskaźników można syntetycznie scharakteryzować różne aspekty ekonomiczne działalności przedsiębiorstwa;

CZTERY OBSZARY ANALIZY WSKAŹNIKOWEJ odpowiadające różnym problemom działalności przedsiębiorstwa:

- ✓ płynność finansowa,
- ✓ sprawność działania przedsiębiorstwa,
- ✓ zyskowność,
- ✓ rentowność.

PRZYKŁADOWE WSKAŹNIKI WYKORZYSTYWANE W ANALIZIE WSKAŹNIKOWEJ

WSKAŹNIKI NA BAZIE BILANSU

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ

- **Płynność finansowa** pokazuje zdolność firmy do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, tzn. tych, których terminy płatności nie przekraczają roku.

$$\text{Wskaźnik bieżącej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa obrotowe}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Przedstawia on bowiem ogólny obraz zdolności regulowania bieżących zobowiązań przedsiębiorstwa poprzez upłynnienie posiadanych aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych).

- Im wyższy tym mniejszy udział jest zobowiązań bieżących w aktywach obrotowych.
- Optymalna wartość, to przedział od 1,5 do 2,0.
- Wartość poniżej 1,0 – **UWAGA!**
- Rosnąca tendencja wskaźnika wskazuje na polepszającą się zdolność do regulowania zobowiązań krótkoterminowych.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ

$$\text{Wskaźnik przyspieszonej płynności finansowej} = \frac{\text{aktywa obrotowe} - \text{zapasy i należności}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$$

- Wskaźnik płynności przyspieszonej powstał w celu określenia możliwości przedsiębiorstwa w zakresie pokrycia zobowiązań bieżących, ale aktywami o wyższym stopniu płynności (należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe).
- Optymalna wartość powinna wynosić 1,0 lub więcej,
- Wartość poniżej 1,0 – **UWAGA**,
- Zbyt wysoka wartość – **UWAGA**.

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA

Przy **analizie stopnia zadłużenia** przedsiębiorstwa należy się skoncentrować na dwóch zagadnieniach.

1. Pierwsze z nich to poziom zadłużenia firmy.
2. Drugie to zdolność przedsiębiorstwa do obsługi zadłużenia.

$$\text{Wskaźnik ogólnego zadłużenia} = \frac{\text{kapitał obcy}}{\text{pasywa ogółem}}$$

- Wskaźnik ten określa udział kapitałów obcych w finansowaniu majątku przedsiębiorstwa ogółem.
- Im niższa wartość tego wskaźnika, tym większa niezależność finansowania firmy i mniejsze ryzyko przy zaciąganiu następnych kredytów.
- Zbyt duża wartość wskaźnika mówi o dużym ryzyku finansowym, przedsiębiorstwo może utracić zdolność do zwrotu długów.
- Zgodnie z wzorcami zachodnimi **wartość tego wskaźnika dla firmy**, w której nie jest zachwiana równowaga między kapitałem obcym a własnym, **powinna zawierać się w przedziale 0.57 - 0.67.**

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA

$$\text{Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego} = \frac{\text{zobowiązania ogółem}}{\text{kapitał własny}}$$

- Relacja ta określa możliwości spłaty zobowiązań kapitałami własnymi. Jest to istotny wskaźnik obliczany przy udzielaniu kredytu przez bank.
- Często obliczona wartość decyduje o ewentualnym przyznaniu kredytu.
 - w USA wartością graniczną dla małych firm jest stosunek 3:1,
 - dla średnich i dużych firm przewidziano ostrzejsze warunki; instytucje finansowe mogą nie udzielić kredytu, gdy relacja kapitału własnego do zamierzonego kredytu nie osiąga stosunku 1:1.

WYKORZYSTYWANE W ANALIZIE WSKAŹNIKOWEJ

WSKAŹNIKI NA BAZIE RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

$$\text{Wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS)} = \frac{\text{wynik finansowy ze sprzedaży}}{\text{przychody ze sprzedaży}}$$

- Otrzymany wynik informuje o tym, w jakim stopniu dana sprzedaż jest opłacalna, czyli innymi słowy - **ile zyskaliśmy na jednym złotym osiągniętego przychodu ze sprzedaży (marża zysku netto).**
- Podstawowym założeniem przyjętym przez przedsiębiorcę powinno być utrzymanie rentowności sprzedaży przynajmniej na tym samym poziomie, **przez dłuższy czas funkcjonowania działalności.**

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

$$\text{Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE)} = \frac{\text{wynik finansowy netto}}{\text{kapitał własny}}$$

- Wysokie wartości wskaźnika oraz wzrost jego poziomu w czasie oceniamy pozytywnie (świadczy to o wysokiej bądź zwiększającej się rentowności kapitałów własnych).
- Niskie wartości wskaźnika oraz spadek jego poziomu w czasie oceniamy negatywnie (świadczy to o niskiej bądź zmniejszającej się rentowności kapitałów własnych).

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

$$\text{Wskaźnik rentowności aktywów (ROA)} = \frac{\text{wynik finansowy netto}}{\text{aktywa ogółem}}$$

- W przypadku danego wskaźnika również nie zostały określone wartości oczekiwane, **zatem im jest on wyższy, tym korzystniejsza jest sytuacja finansowa przedsiębiorstwa.** Na podstawie uzyskanych wyników możliwe jest dokładne określenie, jaki zysk został osiągnięty na każdej złotówce zainwestowanego majątku.

- Na podstawie przykładowego bilansu oraz rachunku zysków i strat dokonajcie oceny sytuacji przedsiębiorstwa.
1. Dokonajcie analizy najważniejszych elementów bilansu oraz rachunku zysków i strat.
 2. Obliczcie podstawowe wskaźniki rentowności (ROA, ROE, ROS) oraz zadłużenia.

Wyniki odpowiednio należy zinterpretować.

Powodzenia 😊

BILANS	2009	2010	2011	2012	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	2009	2010	2011	2012
AKTYWA	16 658	42 020	97 791	133 614	I. Przychody netto ze sprzedaży	94 482	160 094	226 745	292 233
I. Aktywa trwałe	2 968	8 627	34 849	92 618	II. Koszty sprzedanych produktów	79 516	123 644	176 223	233 910
1. Wartości niematerialne i prawne	237	444	1 476	2 400	III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	14 966	36 450	50 522	58 323
3. Rzeczowe aktywa trwałe	729	2 382	7 347	7 472	IV. Koszty sprzedaży	2 483	3 957	11 753	19 135
4. Należności długoterminowe	1 208	989	5 602	39 896	V. Koszty ogólnego zarządu	6 158	9 240	10 133	14 075
5. Inwestycje długoterminowe	500	4 004	19 258	31 475	VI. Zysk (strata) na sprzedaży	6 325	23 253	28 636	25 113
6. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	294	808	1 166	11 375	VII. Pozostałe przychody operacyjne	16	114	412	368
II. Aktywa obrotowe	13 690	33 393	62 942	40 996	VIII. Pozostałe koszty operacyjne	66	1 389	374	465
1. Zapasy			536	134	IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	6 275	21 978	28 674	25 016
2. Należności krótkoterminowe	9 613	12 809	15 011	22 503	X. Przychody finansowe	122	220	2 003	6 470
3. Inwestycje krótkoterminowe	3 223	20 138	46 934	15 711	XI. Koszty finansowe	1	53	332	876
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	854	446	461	2 648	XIII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej	6 396	22 145	30 345	30 610
PASYWA	16 658	42 020	97 791	133 614	XVII. Zysk (strata) brutto	6 396	22 145	30 345	30 610
I. Kapitał własny	8 605	23 567	69 010	91 979	XVIII. Podatek dochodowy	1 229	4 184	6 027	-3 661
1. Kapitał zakładowy	2 205	2 205	2 405	2 405	XXII. Zysk (strata) netto	5 167	17 961	24 318	34 271
4. Kapitał zapasowy	1 694	3 862	42 748	55 764					
8. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-461	-461	-461	-461					
9. Zysk (strata) netto	5 167	17 961	24 318	34 271					
IV. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	8 053	18 453	28 781	41 635					
1. Rezerwy na zobowiązania	0	0	0	0					
2. Zobowiązania długoterminowe	8	187	172	596					
3. Zobowiązania krótkoterminowe	8 045	18 266	28 609	41 039					

Bibliografia

- Kiuzikiewicz T., Rachunkowość, zasady prowadzenia po nowelizacji ustawy o rachunkowości, Ekspert, Wrocław 2001.
- Leszczyński Z., Skowronek-Mielczarek A., Analiza ekonomiczno-finansowa spółki, PWE, Warszawa 2004.
- Mierzejewska-Majcherek J., Ekonomia przedsiębiorstw, Difin, Warszawa 2007.
- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, 2004.
- Nowak E., Analiza sprawozdań finansowych, PWE, Warszawa 2008.